

Masfjorden kommune
Kontrollutvalet

Kopi: Ordførar
Kommune-
direktør
Økonomi-
ansvarleg

Isdalstø, 15.06.2020
Revisjonsrapport nr.18

Årsrekneskapen 2019

Vi har revidert kommunen sin årsrekneskap for 2019. Rekneskapen for 2019 skal avleggast etter reglane i tidlegare kommunelov (koml 1992). Ny kommunelov trer primært i kraft 1.1.2020, men dette medfører ikkje endringar for avlegginga av rekneskapen 2019. Vårt arbeid er utført med heimel i kommunelova § 78 og forskrift om revisjon i kommunar og fylkeskommunar mv. som set nærmere krav til revisjon av kommunen sin årsrekneskap. Forskrifta § 4 krev at planlegging, gjennomføring og rapportering av revisjon skal skje etter krava i lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk. God kommunal revisjonsskikk fylgjer mellom anna av internasjonale revisjonsstandardar (ISA). Vår hovudoppgåve er å konkludere på om årsrekneskapen er avgjort utan vesentlege feil. Revisjonshandlingane gir oss grunnlaget for denne konklusjonen. Desse handlingane er styrt av vurderingar i høve til risiko og vesentlegheit og vil mellom anna omfatte stikkprøver, analysar, fysisk inspeksjon, samtalar med leiinga og kontroll mot ulik ekstern informasjon.

I denne rapporten vil vi kommentere nokre forhold som følgjer av vår revisjonskjennomgang.

1. Interimsrevisjon

1.1 Test av kontollar

For å forsikre oss om at internkontrollen fungerer testa vi hausten 2019 under interimsrevisjonen følgjande kontollar:

- attestasjon og tilvising knytt til innkjøp (både innan drift og investering).
- variabel løn, herunder eit utval reiserekningar.
- avstemmingar knytt til bank, skattetrekk, arbeidsgjevaravgift og sjukepengerefusjonar, meirverdiavgift og meirverdiavgiftskompensasjon.
- På inntektssida og brukarbetalingar kontrollerer vi fakturagrunnlag mot faktura knytt til oppvekstsektoren.

Kommunen utfører manuell bankavstemming. Ved revisjonsbesøket i haust var kommunen ikkje ajour med bankavstemmingar. For dei fleste kontoar var det fleire månadar sidan førre dokumenterte avstemming. Bankavstemmingar vert ikkje dokumentert på ein etterprøvbar og kontrollerbar måte. Behaldninga i kontantkassa var høg ved revisjonen sitt besøk, og ein var ikkje ajour med føring av denne.

Det har ikkje vore gjennomført avstemming av mva gjennom året. Vi vil rå til at ein avstemmer mva undervegs i året, i samband med mva-terminar.

I hovudtrekk har våre testar av kontollar på øvrige område enn dei som er kommentert over ikkje avdekkta vesentlege avvik.

1.2 Revisjon av utgifter

Som del av interimsrevisjonen er det gjennomført kontroll av bilag i samband med godkjenning av mva-kompensasjonsoppgåver. Feil og avklaringar her er teke opp fortløpende med kommunen, og blir korrigert raskt og greitt. Utgifter er også kontrollert ved ulike attestasjonar av rapporteringspliktige prosjektrekneskapar gjennom året.

2. Investeringsrekneskap

2.1 Generelt

Nokre prosjekt i investeringsrekneskapet er tvilsame i høve til å oppfylle vilkåra for å førast i investeringsrekneskapet etter KRS 4. Dette blir i noko grad kompensert ved bruk av disposisjonsfond til finansiering.

Vi vil rá til at kommunen gjennomgår vedtekne investeringsprosjekt for 2020 og vurderer desse opp mot vilkåra i KRS 4. Vurderinga bør dokumenterast. Dette bør også vurderast gjennomført i samband med framtidige budsjettprosessar. Det er vår vurdering at dette vil redusere risikoen for store korreksjonar frå investering til drift i etterkant av at prosjekta er gjennomførte. Dersom det er ynskjeleg kan revisjonen delta i drøfting av prosjekta i samband med budsjettprosess.

2.2 Anleggsregister

Kostnadene i samband med VA-utbygging i Ervikneset er ikkje korrekt ført i anleggsregisteret, noko som inneber at informasjon og sjølvkostgrunnlag i anleggsregisteret blir feil. I note 3 "varige driftsmidlar" er tilskot/anleggsbidrag kommunen har motteke ført som sal under "årets avgang". Denne lina i noten er difor misvisande. Kommunen må gjennomgå føringane på anlegget og sikre at desse er i samsvar med faktiske hendingar.

3. Balanse

3.1 Generelt

Balanse skal gje eit rettvisande bilet av egedelar, eigenkapital og gjeld ved årsslutt. Dette fordrar at postane blir plassert og klassifisert der dei høyrer heime. Det er fleire klassifiseringsfeil i rekneskapen, og balansen framstår noko uryddig. Det er også noko uvisse om reell saldo pr 31.12.19 på enkelte av balansekontonane, dette gjeld hovudsakeleg kortsiktig gjeld og kortsiktige fordringar. Vi oppmodar til ein grundig gjennomgang på dette området i 2020, dette har også vore tilrådd i tidlegare revisjonsrapportar.

Balanse bør vere rydda og gjennomgått i god tid innan 31.12.2020.

3.2. Uteståande krav

Gamle uteståande postar har vore kommentert i revisjonsrapport også tidlegare år. Vår vurdering er at det må avsetjast tilstrekkeleg ressursar dersom ein skal ha kapasitet til å få krevd inn/rydde desse uteståande postane.

Uteståande krav inngår i omløpsmidlar og skal vurderast til lågaste av pålydande eller verkeleg verdi. Pr. 31.12.2019 er det bokført avsetjing på i overkant av kr 5 millionar for usikre krav, noko som er ei relativt høg avsetjing. Avsetjing for gamle fordringar (fordringar eldre enn 31.12.17) utgjer ca kr 3,4 MNOK, medan resten av avsetjinga reflekterer tapsrisiko knytt til nyare fordringar samt uvisse kring om fordringar ved årsslutt er reelle eller ikkje.

3.3. Likvidar

Det er mangelfull arbeidsdeling på likvidområdet då same person i hovudsak fører bilag, avstemmer bank og står for utbetalingar. Dette er kommentert i tidlegare revisjonsrapportar. Avstemming av bankkontoar er ikkje ajour gjennom året, og er vanskeleg etterprøvbar. Dette er også kommentert under punktet frå interimsrevisjon. Kommunen bør innføre rutinar som sikrar at bankavstemming vert gjennomført jamnleg på ein dokumentert og etterprøvbar måte, signert og lagra i varig format. Rutinane bør også sikre arbeidsdeling mellom avstemming og rekneskapsføring/bankutbetaling. I samband med revisjon av årsrekneskapen 2019 har kommunen fått tilsendt skjema for bankavstemming. Dette skjema er tilpassa dokumentasjonskrav ved bankavstemming og vi rår til at kommunen nyttar dette vidare i 2020. Utfylt skjema bør daterast, signerast og lagrast digitalt i varig format.

Ein bankkonto, med bevegelse, var ikke rekneskapsført i 2019.

Kommunen bør gjennomgå rutinar for teljing, avstemming og dokumentasjon av alle kontantkassar i 2020. Svake rutinar kring kontantkassar har vore tatt opp over fleire år.

Kasseteljing på legekontor er svakt dokumentert og viser differanse mellom fagsystem, opptalt og bokført. Kasseteljing på sjukeheim er ikke dokumentert, og rutinane gjennom året er etter vår vurdering ikkje tilstrekkeleg. Kasse på økonomikontor er dokumentert med signert kasseteljing per 31.12.19. Vi vil rá til at kommunen tek i bruk skjema for kasseteljing i 2020. Skjema bør daterast, signerast av to personar og lagrast digitalt i varig format.

3.4. Meirverdiavgift

Kommunen har ikkje handsama inngåande avgift ved import i samsvar reglane om omvendt avgiftsplikt. Dette er korrigert ved tilleggsoppgåver i juni 2020 med samla avgift om lag kr 153 000. Det blir i tillegg sendt inn korreksjonsoppgåve på kompensasjon av meirverdiavgift på kr 102 000 som følgje av manglande kompensasjonsrett på kostnadar til fylkesvegar.

Kjøkkenet ved sjukeheimen har i 2019 seld cateringtenester for om lag 250 000 kr, samt ekstrasal av mat til tilsette for om lag 40 000 kr. Kommunen har ikkje rett på kompensasjon av meirverdiavgift på innkjøp til dette salet. Kommunen har ingen oversikt over kor stor del av innkjøpa dette gjeld, og det er ikkje gjort noko skjønsmessig fordeling eller fråtrekk knytt til dette.

Vi vil oppmøde til gjennomgang av rutinane for innkjøp av mat til vidaresal i 2020 og etablering av nye rutinar som sikrar ei handsaming i samsvar med gjeldande regelverk.

Oppgjerskonto skuldig mva 232640010 inneheld ein post på 121 093 kr som ikkje er avstemt og dokumentert. Denne posten må avklarast og eventuelt korrigerast i 2020.

3.5. Bundne fond

Endring av sjølvkostfond byggjer på utrekning som er vedlagt årsoppgjerdokumentasjonen. Utrekning sjølvkost består akkumulerte underskot av sjølvkostrekneskapar attende til 2002. I rundskriv “H-3/14 Retningslinjer for beregning av selvkost”, blir det anbefalt at overskot og underskot i sjølvkostrekneskapen ikkje blir framført lenger enn 5 år etter avsetjingsåret. Vi rår til at utrekning sjølvkost i kommunen blir tilpassa dette prinsippet som også fylgjer av generasjonsprinsippet.

Vi ber om at det blir utarbeidd ei oversikt over bundne fond med omsyn til kva utgifter dei skal dekka og eventuelt kor tid dei er forventa å bli brukt. Dette har også vore omtala i tidlegare revisjonsrapportar.

3.6. Generell avstemming balanse

Etter bokføringslova skal alle balansepostar som ikkje er ubetydelege vera avstemt og dokumentert. Vi har ikkje motteke komplett avstemt balanse pr. 31.12.19 med referanse til avstemming av saldoar. Mange kontoar er avstemt, men det er også fleire konti som ikkje har dokumentert saldo. Vi har etterspurt avstemming på desse kontoane undervegs i revisjonen og har etter kvart motteke avstemming på dei fleste kontoane.

Vi rår til at det blir etablert rutine som sikrar at alle balansepostar er avstemt og dokumentert når årsrekneskapen blir utarbeidd og levert til revisjon.

3.7. Oppgåve til skatteetaten over sosialstønad og foreldrebetaling

Opplysningsplikta for sosialstønad fylgjer av likningslova § 6-3 nr 2 bokstav a og nr 3, jf. forskrift av 17. april 2008 nr. 386 om erstatninger, tilskudd, bidrag, trygder, stønader mv. Offentleg myndighet som betaler ut erstatningar, tilskot, bidrag, trygd, stønad mm. til enkeltpersonar, er pålagt å levele likningsoppgåve med opplysning om utbetalingane. Oppgåveplikt for motteke foreldrebetaling fylgjer av likningslova § 5-9.

Vi har fått stadfesta at oppgåver over foreldrebetaling er sendt, men ikkje dokumentasjon som viser at oppgåvene er avstemt mot kommunerekneskapen. Korrekte oppgåver er viktig for innbyggjarane dette gjeld og vi ber om at slik avstemmingsrutine blir innført for å sikre fullstendig og korrekt rapportering. Vi har ikkje fått stadfesta at sosialstønad er rapportert.

4. Budsjett

Justert budsjett i rekneskapen 1A og 2A inneheld nokre differansar mot vedteke justert budsjett. Differansane i 2A gjeld primært finansiering gjennom avsetjing/overføring og finansiering.

Differansane i 1A gjeld statstilskot, bundne avsetjingar og overføring til investering. Differansane i 1A er handsama i formannskapet, men budsjettendringane samsvarer ikkje med vedtaket.

5. Årsmelding og notar

5.1. Manglande noteopplysningar i rekneskapen

Årsrekneskapen skal etter gjeldande regelverk innehalde opplysningar om økonomiske ytingar til leiande personar i kommunen og til revisor. Med leiande personar meinast det først og fremst kommunedirektør (rådmann) og ordførar. Økonomiske ytingar kan vere samla løn, anna fast godtgjering eller tilleggsgodtgjering samt eventuelle bonusutbetalingar som er mottekte i rekneskapsåret.

Det manglar noteinformasjon om ytingar til leiande tilsette i rekneskapen for 2019.

Revisjonen har bedt om at dette blir inkludert i rekneskapen, men opplysningane er ikkje tekne inn.

Godtgjering til revisor fordelt på revisjon og rådgjeving skal også opplysast om i note.

5.2. Manglar ved årsmelding og for sein avleggjring

Fristen for å avleggje årsmeldinga for 2019 var 31. mars 2020. Revisjonen mottok årsmeldinga for gjennomgang i juni 2020.

Rekneskapsforskrifta seier at kommunen skal avleggje ei årsmelding utan å gje nærmare bestemmelsar om innhaldet. Imidlertid er det gjeve visse krav til innhald i årsmeldinga uttrykt slik i kommunelova:

”I årsberetningen skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens eller fylkeskommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten, som ikke fremgår av årsregnskapet, samt om andre forhold av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten. Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i fylkeskommunen eller kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven, samt for å fremme formålet i diskrimineringsloven og i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.”

Revisjonen kan ikkje sjå at tiltak for å sikre høg etisk standard samt likestilling er omtala i årsmeldinga for 2019.

5. Konklusjon

Kommunen er på etterskot med ein del oppgåver innafor rekneskap og økonomi. Dette medfører større risiko for at feil kan oppstå. Vi har omtalt desse i rapporten. Totalt vurderer vi ikkje at rekneskapen for 2019 har vesentlege feil, men det er viktig for kommunen sin internkontroll og økonomirapportering at dei omtala punkta blir utbetra.

I revisjonsmeldinga tek vi etterhald knytt til registrering og dokumentasjon grunna manglande tilstrekkeleg arbeidsdeling på økonomiområdet, samt at dokumentasjon av alle balansepostar ikkje er framlagt. Vi tek også etterhald knytt til manglande omtale av enkelte tilhøve i årsmeldinga.

Isdalstø, 15.06.2020
Nordhordland Revisjon IKS

Janne Eraker

Revisjonssjef